

אמת ליעקב במדבר פרשת קרח פרק טז פסוק ה

1

פרשת קרח

(ה) בקר וידע ה' את אשר לו וגו'.

אמת ליעקב במדבר פרשת קרח פרק טז פסוק כח

(כח) ויאמר משה בזאת תדעון כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלה וגו' (1)

הרי שמשם רבינו החליט מעצמו להביא את כל מסירת התורה בסכנה, שהרי לא מצינו שהבטיחו הקדוש ברוך הוא שיעשה לו נס, ואם לא היה עושה הקדוש ברוך הוא הנס הרי זה כמו שמשם רבינו מודה שאינו שליח ה', ואמאי עשה כן? אבל באמת לא היתה למשה ברירה אלא לעשות כן, והיינו משום שאם בתקופה ההיא עדיין ישנם אנשים המפקפקים על שליחותו, אם כן כל תורתו שמסר לישראל אינה שוה כלום, שהרי אז תמיד יבואו עוד כאלו ויפקפקו על אמיתות שליחותו, וא"כ מוכרח הוא לעשות "נסיון" זה, שהרי אף אם הקדוש ברוך הוא לא יעשה את הנס ויתברר שמשם אינו שליח אמיתי, אבל אם לא יעשה כלום ג"כ יצא כן, שהרי בלי זה תמיד יפקפקו אנשים באמיתותו, ולכן לא היה מנוס למשה מלעשות כן, ודו"ק.

שם משמואל במדבר פרשת קרח שנה תרעד

2

ברש"י ראה שלשלת גדולה יוצאה הימנו שמואל וכו' אמר בשבילו אני נמלט וכו"ד משמרות וכו'. ויש להבין הלא ברא מזכה אבא, ולמה לא הועילה לו זכותם. ונראה שהוא כטעם (יומא פ"ח ב) אחטא ויום הכפורים מכפר אין יוה"כ מכפר, מפני שיוה"כ הי' סיבה לחטאו שאלמלא יוה"כ לא חטא, ע"כ אינו מכפר. וכן נמי היתה כאן השלשלת הגדולה היוצאה ממנו היתה סיבה לחטא, ואלמלא הם הי' מתירא. ומכאן דהא דאין יוה"כ מכפר היינו שאלמלא יוה"כ לא חטא, אבל מי שגברה עליו תאותו שאפי' בלעדי ידיעתו שיוה"כ מכפר נמי לא עצר כח לעמוד על נפשו, שוב אין ידיעתו שיוה"כ תכפר מעכבת הכפרה:

עבא קרבן (סו"כ י"ג)

3

פרשת קרח: רש"י הביא מדברי המדרש, עמד וכנס ר"נ ראשי סנהדראות... והלבישן טליתות שכולן תכלת, באו ועמדו לפני משה, אמרו לו טלית שכולה של תכלת חייבת בציצית או פטורה, אי"ל חייבת, התחילו לשחק עליו וכו'. בתורה, כמו בחיים יש דברים ברורים ומבוארים ומובנים לכל, ויש דברים שהם נסתרים ממנו ועמוקים, ואשר קשה להבנים ולהשיגם. ונראה דלשני חלקים אלה מרמזים חוטי הלבן וחוטי הלבן שבציצית מרמזים לדברים המפורשים והמבוארים. וחוטי התכלת מרמזים על הדברים המכוסים ממנו, שאין בידינו להבנים, דאיתא בגמי מנחות (מג:): תכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד, שאין לנו שום השגה בדבר כסא הכבוד, והרקיע והים ג"כ ארוכים ורחבים המה, ואין השכל האנושי יכול לתפסם, ותמיד עלינו להטיל חוט של תכלת בציציותינו, להזכירנו שסלנו צריכים לרבי. ואפי' התייח הכימובהק והכירגדול ג"כ צריך לרבי, ואפילו כבר נפטר רבו, צריך תמיד לדמות ברעיונו – היאך היה מו"ו פוסק בכה"ג, או איך היה נוהג בכה"ג, ודבר זה רצה קרח לעקור, בטענו – כי כל העדה כולם קדושים, שכולם שמעו בסיני אנכי וכו', וכל אחד יכול לפסוק שאלותיו לעצמו, ומדוע תתנשאו על קהל ד', שאין צורך לרבי לפשוט ספקותינו, ואי"צ תמיד לשאול אצל משה רבנו. ומשה אמר, שכל הבגדים חייבים בחוט של תכלת, וכני"ל.

כל התנשאות ושררה הוא על ידי דברי תורה כמו שנאמר (משלי ח' ט"ו) בי מלכים ימלוכו. ולכן סומך למתן תורה ובאותה פרשה נאמר התמנות הראשים. והיה זה על ידי יתרו דבאמת נפש הישראלית אין יכול לסבול התנשאות כלל אפילו מן הגדול בחכמה לפי שכל ישראל יש להם חלק בתורה כמו שנאמר (דברים ל"ג ד') מורשה קהלת יעקב. כמו שאמר ההוא עם הארץ לר' ינאי במדרש רבה (פרשת צו ט' ג') וכנודע דכל אחד אחיזתו באות מהתורה וספר תורה שחסר אות אחת פסול ואם כן כמו שזה צריך לזה כך צריך זה לזה. והגם שיש לו חלק יותר גדול בדברי תורה מכל מקום אינו יודע מחלקו של זה הקטן כלום. וזה טעם (תענית ז' א) ומתלמידי יותר מכולם כי רב אין לאדם רק אחד כמו שאמרו (עבודה זרה י"ט א) כל הלומד תורה מרב אחד וכו' גמרא מרב אחד עדיף. ואפילו יש לו יותר מכל מקום חבירים מרובים יותר כנודע ותלמידים יותר מכולם דלזה אין קץ. והוא קולט כל הדברי תורה שבכל אחד שאין נמצא בו ונמצא למד מהם יותר לריבויים:

וטענת קרח מדוע תתנשאו וגו' (במדבר ט"ז ג') אמיתית דאין להתנשאות באמת. והגם דגם הוא ביקש כהונה גדולה ואם כן סותר דעת עצמו רק כוונתו ודאי צריך כהן גדול וזה מיוחד להיות שליחא דרחמנא לכנוס לקודש קדשים ומשה רבינו ע"ה מיוחד לקבלת התורה וכיוצא בו כל אחד מישראל מיוחד לאיזה דבר ואין להתנשאות עליו. שכמו שהוא צורך בתורה כך הוא צורך. כיון שבחסרון אות אחת נפסל הוי כמנ איברים שבחסרון נטרף ואין להתעלות זה על זה אף על פי שזה למעלה וזה למטה מכל מקום גם זה צורך לשימוש הגוף כמו זה:

⑤ אין קצת כאלו

75 (טזז) ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני ה' מחר והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש רב לכם בני לוי.

ובסוטה (יג:) אי"ר לוי ברב בישר ברב בישרוהו, ברב בישר "רב לכם", ברב בישרוהו "רב לך" (ואתחנן ג,כו), ע"כ. והיינו שכשהתפלל משה רבינו שיכנס לארץ ישראל וענה לו הקב"ה "אל תוסף דבר אלי בדבר הזה", נתן לו הקב"ה את הבשורה הזאת בלשון "רב לך", כמו שהוא עצמו בישר לעדת קרח בלשון של "רב לכם". ולכאורה תמוה לומר שהיה מגיע למשה עונש על סגנון הדיבורים שלו עם עדת קרח. עוד יש להעיר מה שקוראים חז"ל את דברי התוכחה של משה וגם דבריו של הקב"ה למשה בלשון "בשורה", אתמהא!

והנה רש"י פירש "רב" מלשון "דבר גדול", ואי"כ יש לפרש דברי רבי לוי ברב בישר ברב בישרוהו, שאמר משה רבינו "רב לכם" שדבר גדול יש לכם ולמה אתם צריכים לחלוק על משה ואהרן, הרי יש לכם כבר עבודת הלויים שהיא דבר גדול, ומהי גדלותו של עבודה זו, שיש בה יתרון של "לשמה", שעבודת הכהונה יש עמה בגדים שהם "לכבוד ולתפארת", וגם יתכן בה פניה של כבוד מחמת הצווי שנצטוו ישראל "יקדשתו" שיהיה הכהן ראשון לכל דבר שבקדושה, וגם נכנסים לעבוד אל תוך הקודש פנימה, ואילו בני לוי יש להם עבודה

של טירחא ומשא, בלי שום סיפוק נפש של תוספות כבוד וקדושה, ולאחר שטרחו והקימו את המשכן נצטוו להתרחק מן ההיכל ואין להם רשות להכנס. ולזה פייסם משה באמרו "רב לכם", שיש לכם מעלה מיוחדת של עבודה לשמה בלי שום נגיעות ופניות, שהרי אינכם משיגים שום רווחים מצדדים וצדי צדדים, רק עבודת ה' טהורה לשמה לבדה. ולכן כאשר התפלל משה ליכנס לארץ ישראל, וטעמו ונימוקו עמו שאחר כל הטירחא והיגיעה בהנהגת העם משעת יציאת מצרים ואחר כל מסירות נפשו למען ה' ולמען תורתו זה ארבעים שנה, מגיע לו סיפוק זה של טעימת טעם ארץ ישראל [כמובן באופן רוחני מאד נעלה לפי גודל מזדגתו]. ועל זה השיבו הקב"ה הרי אתה בעצמך אמרת שמעלה היא בעבודת ה' כשהיא נקיה מהרצון לסיפוק הנפש, שאז העבודה יותר "לשמה", ו"בשרת" לבני לוי גודל מעלתם באמירת "רב לכם", גם אני מבשרך "רב לך", כדאי לך לוותר על סיפוק הנפש שע"י תהיה עבודתך מעולה ביותר.